

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **E. M.**, zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Bubeníčкова 502/42, Brno, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky, ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 7. 2020, č. j. 6 A 95/2019 – 73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2019, č. j. PPR-2034-12/ČJ-2018-990450; tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, oddělení služby pro zbraně a bezpečnostní materiál Praha I a Praha III (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 11. 12. 2018, č. j. KRPA-241444-57/ČJ-2017-0011IY, o zajištění zbrojního průkazu stěžovatele podle § 57 odst. 1 písm. a) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zbraních“), pro skupiny A, B, C, D, E, s dobou platnosti do 17. 6. 2026.

[2] Policie České republiky, Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování, Sekce organizovaného zločinu, Odbor nelegálních obchodů, zahájila usnesením ze dne 10. 10. 2016, č. j. NCOZ-824/TČ-2016-411200, trestní stíhání stěžovatele podle § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád): I. pro skutek, v němž je spatřován zvlášť závažný zločin provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence podle § 265 odst. 1, odst. 2 písm. d), písm. f) zákona č. 40/2009, trestní zákoník, v účinném znění (dále jen

„trestní zákoník“), ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku, II. pro přečin zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem podle § 267 trestního zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku, III. pro skutek, v němž je spatřován přečin nedovolené ozbrojování podle § 279 odst. 1, odst. 3 písm. a), písm. b) trestního zákoníku.

[3] Na základě této skutečnosti vydal správní orgán I. stupně dne 28. 7. 2017 oznámení o zahájení správního řízení ve věci zajištění zbraně, střeliva nebo dokladu a dne 18. 7. 2017 vydal rozhodnutí, č. j. KRPA-241444-12/ČJ-2017-0011IY, o zajištění zbrojního průkazu stěžovatele pro skupiny A, B, C, D, E, s dobou platnosti do 17. 6. 2026, a 127 kusů zbraní a 127 kusů průkazů zbraně a střeliva. K odvolání stěžovatele žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 3. 2018, č. j. PPR-2034-3/ČJ-2018-990450, rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k novému projednání; důvodem bylo nedostatečné odůvodnění užití institutu zajištění podle § 57 odst. 1 písm. a) zákona o zbraních.

[4] Správní orgán I. stupně vydal ve věci nové rozhodnutí dne 28. 5. 2018, č. j. KRPA-241444-40/ČJ-2017-0011IY, kterým stěžovateli podle § 57 odst. 1 písm. a) zákona o zbraních zajistil zbrojní průkaz; k odvolání stěžovatele bylo žalovaným dne 25. 9. 2018 i toto rozhodnutí pro nedostatky v odůvodnění zrušeno a věc byla správnímu orgánu I. stupně vrácena k novému projednání.

[5] Správní orgán I. stupně rozhodl dne 11. 12. 2018 v pořadí třetím rozhodnutím o zajištění zbrojního průkazu stěžovatele podle § 57 odst. 1 písm. a) zákona o zbraních, pro skupiny A, B, C, D, E, s dobou platnosti do 17. 6. 2026; žalovaný nyní napadeným rozhodnutím odvolání stěžovatele zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

[6] Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou, v níž namítal, že rozhodnutí bylo vydáno, aniž by se opíralo o jiný podklad, než o usnesení o zahájení trestního stíhání. Ze zákonných podmínek pro rozhodnutí podle § 57 odst. 1 písm. a) zákona o zbraních musí být pro zajištění splněny dvě podmínky, a to že trestní stíhání bylo zahájeno pro trestné činy uvedené v § 22 odst. 1 tohoto zákona, a že je vhodné a potřebné účastníku řízení zbrojní průkaz odebrat. Zatímco první podmínku je možné považovat za splněnou, druhou podmínku podle názoru stěžovatele nikoliv. Podle stěžovatele měl být v jeho případě proveden test proporcionality, správní orgán I. stupně jej však neprovedl vůbec a žalovaný jen velmi obecně a povrchně. Žalovaný se rovněž nevypořádal s námitkou stěžovatele, že zajištění zbrojního průkazu není sankcí, ale preventivním opatřením. Dále stěžovatel namítal, že nebyl zjištěn řádně skutkový stav ve smyslu § 3 správního řádu, neboť většina zajištěných zbraní patřila třetí osobě; na návrh stěžovatele stran doplnění podkladů o trestní spis a vyjádření společnosti CZ Hermes s.r.o. k vlastnictví zbraní však nebylo reagováno. Stěžovatel označil odůvodnění napadeného rozhodnutí za příliš obecné a ve vztahu ke stěžovateli nepřezkoumatelné.

[7] **Městský soud** žalobu zamítl. V odůvodnění odkázal na relevantní právní úpravu, s tím, že mezi účastníky není sporu o tom, že vydané rozhodnutí je zajišťovací povahy a že pro aplikaci zajištění zbrojního průkazu je nutné naplnění nejen podmínky trestního stíhání, ale i další kritéria, která toto zajištění odůvodňují; spor mezi účastníky je o hodnocení intenzity zjištěných skutečností, které k rozhodnutí o zajištění zbrojního

pokračování

průkazu vedly. K charakteru odůvodnění napadeného rozhodnutí městský soud uvedl, že je předurčeno strukturou a charakterem odvolacích námitek, na které musí reagovat a které musí vyčerpát. V tomto směru soud označil napadené rozhodnutí za dostatečné, přezkoumatelné, a reagující na konkrétní odvolací námitky, přičemž odvolací správní rozhodnutí tvoří s rozhodnutím správního orgánu I. stupně jeden logický celek. Pokud stěžovatel poukazoval na to, že se jedná v pořadí o třetí rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť dvě předchozí byla žalovaným v odvolacím správním řízení zrušena a věc vrácena k novému projednání, pak se rovněž nejedná z procesního hlediska o nějakou nepředvídanou situaci a neznamená to samo o sobě, že by současně přezkoumávané správní rozhodnutí bylo nedostatečné či vadné.

[8] Městský soud připomněl, že zajištění zbrojního průkazu je do jisté míry dočasným rozhodnutím, které musí reagovat většinou rychle na nějakou skutkovou situaci, která ještě není stoprocentně prokázána a tím i zjištěna, to je až věcí následného trestního řízení. Soud připustil, že v této věci došlo poměrně k delší prodlevě mezi pravomocným rozhodnutím o zajištění zbrojního průkazu a zahájením trestního stíhání; rozhodnutí žalovaného však na tento běh času reagovalo, a proto samotná žalobní námitka nemůže být důvodná. K žalobnímu bodu namítajícímu neprovedení testu proporcionality soud uvedl, že test proporcionality byl proveden v obou správních rozhodnutích, byť tak nebyl výslovně označen, ale vyplývá z celkového obsáhlého odůvodnění. Ohledně otázky vlastnictví nalezených zbraní soud uvedl, že právní názor žalovaného i správního orgánu I. stupně v této věci považuje za logický a zákonný. Důvod pro zajištění zbrojního průkazu nebyl v tom, že by stěžovatel byl považován za vlastníka zbraní; tato otázka bude řešena až v řízení trestním. Jedním z důvodů pro zajištění však v tomto případě bylo množství a charakter zbraní, které byly nalezeny u stěžovatele při domovní prohlídce, když stěžovatel neprokázal ani po delší době, že není vlastníkem těchto zbraní. Podle názoru soudu je tato skutečnost pro dané rozhodnutí značně podstatná – množství a charakter zbraní a střeliva při domovní prohlídce konkrétně vymezený v usnesení o zahájení trestního stíhání není běžný ani u sběratele či osoby, která se profesně tomuto oboru věnuje; jedná se tak o značně závažnou skutečnost, která musí být při hodnocení nutnosti zajištění zbrojního průkazu významně zvažována.

[9] K námitce nepřipojení příslušného trestního spisu městský soud uvedl, že to pro posouzení podmínek pro zajištění zbrojního průkazu nebylo nutné, a pokud stěžovatel namítal možné porušení svých účastenských práv, tak ta se upínají k řízení trestnímu, nikoliv správnímu. Pokud stěžovatel uvedl, že se správní úřady nezabývaly konkrétně tím, o jaké zbraně se jedná, pak soud konstatoval, že tyto zbraně sice nebyly výslovně v odůvodnění rozhodnutí vypočteny, bylo však uvedeno, o jaký počet zbraní se jedná, a byla specifikována kategorie těchto zbraní, které stěžovatel u sebe mít nesměl; takový závěr je ve spojení s dalšími rozhodovacími důvody dostatečný pro rozhodnutí o zajištění. K dalším žalobním bodům městský soud uvedl, že stěžovatel již poněkud vytrhuje jednotlivosti, aniž by je hodnotil v celém souhrnu rozhodovacích důvodů; soud uzavřel, že právně významné skutečnosti v případě stěžovatele hodnoceny byly, a pokud jsou v poměrně rozsáhlých odůvodněních správních aktů určité nepřesnosti, jedná se o marginální formulační neobratnosti.

[10] Stěžovatel podal proti rozsudku městského soudu **kasační stížnost** z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení; a z důvodu

nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[11] Stěžovatel se se závěry soudu a správních orgánů neztotožňuje, přičemž shodně jako v žalobě namítá, že nalézací správní úřad vydal rozhodnutí, které kromě usnesení o zahájení trestního stíhání neobsahuje jediný konkrétní důkaz, který by prokazoval alespoň minimální podezření, že je nutné stěžovateli zbrojní průkaz odebrat. Městský soud se pak výslovně nevyjádřil k tomu, zda postačí pouze usnesení o zahájení trestního stíhání, ale pouze obecně uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za dostatečné, přezkoumatelné a reagující na konkrétní odvolací námitky.

[12] Stěžovatel rekapituluje povinnost správního orgánu v řízení o zajištění zbrojního průkazu zkoumat obě podmínky podle § 57 odst. 1 písm. a) zákona o zbraních s tím, že zákon ponechává rozhodnutí správního orgánu na jeho správním uvážení; to však nemůže být bezbřehé a musí být vždy řádně odůvodněné. K tomu je dle stěžovatele nutné použít tzv. test proporcionality ve smyslu nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94. Žalovaný však test proporcionality neprovedl a nevysvětlil, proč upřednostnil ochranu práv jiných osob po zvážení všech tří kritérií. Městský soud pak pouze na okraj uvedl tři důvody, pro které podle jeho názoru byl stěžovateli zajištěn zbrojní průkaz; v této souvislosti proto bude mít rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dle stěžovatele judikatorní význam, protože stanoví, zda jsou správní úřady rozhodující o zajištění zbrojních průkazů povinny provádět test proporcionality, nebo zda postačí uvedení důvodů, které v tomto případě jsou navíc uvedeny více než obecně. Pro úplnost stěžovatel konstatuje, že již v průběhu správního řízení, ale i v rámci soudního přezkumu se prokázalo, že společenská škodlivost celého jednání stěžovatele je prakticky vymizelá, neboť skutek, pro který se trestní řízení vedlo, se dílem nestal (zbraně patřily zaměstnavateli stěžovatele) nebo jeho škodlivost v důsledku zbraňové amnestie fakticky zanikla.

[13] Dále stěžovatel namítá, že žalovaný nijak nespecifikoval, čemu konkrétně má rozhodnutí o zajištění zbrojního průkazu jako preventivní opatření přecházet. Napadené rozhodnutí není dostatečně individualizované, protože neobsahuje žádnou indicii a tím méně důkaz, který by nasvědčoval tomu, že stěžovatel má v úmyslu provádět trestnou činnost spojenou s nelegálně drženými zbraněmi. Stěžovatel nesouhlasí s názorem soudu, že množství zbraní je samo o sobě dostatečným důvodem pro zajištění zbrojního průkazu a připomíná, že výslovně navrhoval, aby správní úřady zbraně, jejich množství, způsobilost ke střelbě a zejména vlastnictví posoudily. Na jednu stranu tedy soud klade k tíži stěžovatele to, že neprokázal vlastnictví, na druhou stranu ale aprobejuje postup správních úřadů, které se rozhodly veškeré důkazy k prokázání vlastnictví odmítnout. Tyto důkazy přitom nebyly nijak obtížně proveditelné a nepředstavovaly by pro správní úřady žádné zvláštní potíže. Od vlastnictví zbraní se odvíjí, zda měl stěžovatel legální důvod mít zbraně v držení. Bez tohoto zjištění není možné náležitě odůvodnit, že je pro společnost nutné, aby stěžovateli byl zajištěn zbrojní průkaz.

[14] Stěžovatel je přesvědčen, že bez znalosti trestního spisu žalovaný není schopen rozhodnout adekvátním způsobem, zejména nemůže zbraně posoudit a zjistit okolnosti ohledně mezinárodního obchodu s vojenským materiálem, včetně vyjádření stěžovatele a dalších obviněných, znaleckých posudků atd. Stěžovatel připomíná, že správní úřady

pokračování

rozhodují na základě skutkového stavu platného v okamžiku vydání rozhodnutí; žalovaný měl tedy rozhodovat na základě skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, tedy podle aktuálního stavu trestního řízení. Pokud by tak postupoval, pak by nemohl tvrdit, že stěžovatel shromažďoval velké množství zbraní a střeliva, neboť se jednalo o zbraně a střelivo ve vlastnictví společnosti CZ HERMEX, s.r.o., které měl stěžovatel jako zbrojír společnosti u sebe. Správní orgány tedy rezignovaly na svoji povinnost zjistit řádně skutečný stav věci.

[15] V další části kasační stížnosti stěžovatel obsáhle rozporuje odůvodnění správních orgánů, podle nichž důvodem pro zajištění zbrojního průkazu je podezření, že zbraně byly shromažďovány za účelem páčání další trestné činnosti a zapojení stěžovatele do obchodu s vojenským materiálem. Podle stěžovatele se správní orgány naopak podrobněji nezabývaly tím, o jaké zbraně se jedná, a stačilo jim uvedení kategorií jednotlivých zbraní. Držení nefunkčních zbraní je však pro společnost podstatně méně nebezpečné než držení zbraní funkčních. Pokud bylo důvodem zajištění zbrojního průkazu větší množství zbraní, pak je nutné k jednotlivým zbraním přihlédnout a náležitě tuto skutečnost odůvodnit.

[16] Stěžovatel zdůraznil, že je důstojníkem činným v aktivních zálohách, a to na pozici pyrotechnika. Současně je činný ve společnostech, jež jsou držiteli zbrojní licence. Rozhodnutí o zajištění zbrojního průkazu má značný vliv nejen na osobní sféru stěžovatele, ale i na sféru dalších osob, v jejichž prospěch stěžovatel vykonává činnost, která vyžaduje držení zbrojního průkazu. Stěžovatel poukázal na skutečnost, že od spáchání skutků, které jsou mu kladeny za vinu, uběhla značná doba, stejně tak došlo k delší prodlevě mezi pravomocným rozhodnutím o zajištění zbrojního průkazu a zahájením trestního stíhání.

[17] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[18] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že zastává stejný názor uvedený ve vyjádření k žalobě.

[19] K vyjádření žalovaného zaslal stěžovatel dupliku, v níž zopakoval, že správní orgán je povinen prokázat, že je pravděpodobné, že nebezpečí ze zneužití zbrojního průkazu hrozí, a to konkrétními okolnostmi a zhodnocením konkrétního držitele zbrojního průkazu. Správní orgány odmítly být i jen připustit možnost, že by skutečnosti uvedené v usnesení o zahájení trestního stíhání nebyly plně prokázány a nezpochybnitelné.

[20] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a z důvodů v kasační stížnosti uplatněných (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[21] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí městského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu § 103 odst. 1

písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostatku důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130). Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: *„Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“* (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 – 43).

[22] Nejvyšší správní soud předepisuje, že posouzení správnosti a zákonnosti rozhodnutí správního orgánu je úlohou především městského soudu, který primárně je povolán přezkoumat žalované správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si také učiní úsudek sám nezávisle na skutkových závěrech žalovaného. Intervence ze strany kasačního soudu je v tomto ohledu výjimečná a omezuje se pouze na závažné vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) či d) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2017 č. j. 6 As 256/2016 – 79).

[23] V případě napadeného rozsudku se městský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nezjistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadený rozsudek jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Skutečnost, že stěžovatel se závěry soudu nesouhlasí a požaduje jiné, podrobnější odůvodnění, které by nadto plně odpovídalo jeho postoji, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost.

[24] Pokud jde o nepřezkoumatelnost rozhodnutí městského soudu pro nedostatek důvodů, pod tento termín spadají rovněž nedostatky důvodů skutkových. Bude se typicky jednat o případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.

[25] Ani v tomto směru nezjistil Nejvyšší správní soud žádné pochybení městského soudu, neboť ten uvedl, z jakého důvodu má za to, že napadené rozhodnutí žalovaného

pokračování

bylo v souladu se zákonem. Městský soud pouze vyjádřil svůj právní názor ohledně zákonnosti napadeného rozhodnutí, a to i odkazem na recentní judikaturu správních soudů; z faktu, že nepřisvědčil argumentaci stěžovatele a že dospěl k závěrům, se kterými stěžovatel nesouhlasí, nelze dovozovat nepřezkoumatelnost rozsudku.

[26] Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že nebyl naplněn důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[27] K věci samé, tedy otázce posouzení zákonnosti vydání rozhodnutí o zajištění zbrojního průkazu, Nejvyšší správní soud uvádí následující:

Podle § 57 odst. 1 písm. a) zákona o zbraních platí, že „[p]říslušný útvar policie může rozhodnout o zajištění zbraně kategorie A, B nebo C, střeliva do těchto zbraní, zbrojního průkazu, zbrojní licence, průkazu zbraně nebo zbrojního průvodního listu pro trvalý vývoz, trvalý dovoz nebo tranzit zbraní nebo střeliva, povolení k vývozu podle zákona o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, evropský zbrojní pas, v němž jsou zapsány zbraně kategorie A, B nebo C, povolení k přepravě nebo hlášení přepravy zbraní a střeliva podle § 50 nebo 50a, jestliže proti jejich držiteli bylo zahájeno v případě fyzické osoby trestní stíhání pro trestný čin uvedený v § 22 odst. 1.“

Podle § 22 odst. 1 zákona o zbraních „[z]a bezúhonného podle tohoto zákona se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně uznán vinným trestným činem

a) vlastizrady, rozvracení republiky, teroru, teroristického útoku, účasti na teroristické skupině, financování terorismu, podpory a propagace terorismu, vyhrožování teroristickým trestným činem, sabotáže, vyzvědačství, válečné zrady, účasti na organizované zločinecké skupině, obecného ohrožení, získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla, zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny, vraždy nebo genocidia, za který byl uložen výjimečný trest nebo trest odnětí svobody na více než 12 let nebo mladistvému trestní opatření odnětí svobody nepodmíněně na 5 až 10 let,

b) uvedeným v písmenu a), za který byl uložen trest odnětí svobody na 5 až 12 let, nebo úmyslným trestným činem proti životu a zdraví, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo jiným úmyslným trestným činem spáchaným se zbraní, za který byl uložen trest odnětí svobody převyšující 5 let a od ukončení výkonu trestu odnětí svobody neuplynulo alespoň 20 let,

c) uvedeným v písmenu a) nebo b) nebo jiným úmyslným trestným činem, jestliže od právní moci rozsudku nebo od ukončení výkonu trestu odnětí svobody v případě, že tento trest byl uložen,

1. neuplynulo alespoň 10 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody převyšující 2 roky,
2. neuplynulo alespoň 5 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody nepřevyšující 2 roky nebo jiný trest než trest odnětí svobody, nebo

3. neuplynuly alespoň 3 roky, jestliže bylo upuštěno od potrestání, podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému anebo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému nebo byla sice vyslovena vina, ale nebyl uložen trest v trestním řízení, v němž došlo k pokračování trestního stíhání na žádost obviněného anebo obžalovaného, nebo nebylo uloženo trestní opatření poté, co bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého podle zvláštního právního předpisu, nebo

d) spáchaným z nedbalosti za porušení povinností v souvislosti s držením, nošením nebo

používáním zbraně nebo střeliva, pokud od právní moci rozsudku neuplynuly alespoň 3 roky.“

[28] Ustanovení § 22 odst. 1 zákona o zbraních obsahuje výčet případů (trestněprávních situací), kdy osoba není považována pro účely zákona o zbraních za bezúhonnou; vyjmenovává ať už konkrétně určené či obecně vymezené trestné činy, které jsou svou povahou – z hlediska účelu, který sleduje regulace zákona o zbraních – závažné. Bezúhonnost je základní podmínkou, kterou musí žadatel o zbrojní průkaz splňovat; pojem bezúhonnost je však chápán širěji než u jiných norem správního práva vyžadujících trestní bezúhonnost, a proto je konstruován tak, že k jednotlivým trestným činům, za něž byla odsouzena osoba, která žádá o vydání zbrojního průkazu, se přihlíží i tehdy, jestliže je podle trestních předpisů (ve smyslu § 106 trestního zákoníku) odsouzení zahlazeno.

[29] Stěžovatel nepopírá, že proti němu jako obviněnému bylo zahájeno trestní stíhání pro (1) zvláště závažný zločin provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo ve spolupachatelství, (2) přečin zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem, (3) přečin nedovoleného ozbrojování. Valná většina jeho námitek však směřuje k rozporování vhodnosti a potřebnosti odebrání zbrojního průkazu a s tím související bagatelizování jeho obvinění; většina u něj nalezených zbraní, střeliva a munice byla ve vlastnictví jeho zaměstnavatele a správní orgány, potažmo soud, tuto skutečnost dle stěžovatele dostatečně nezohlednily.

[30] Fakticky stěžovatel přikládá nepřiměřený význam § 22 odst. 1 zákona o zbraních, zejména otázce bezúhonnosti, avšak přehlíží, že uvedené ustanovení je třeba vykládat právě ve spojení s § 57 odst. 1 písm. a) téhož zákona. V této souvislosti lze odkázat na usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. III. ÚS 3087/16: „[s] ohledem na to, že zajištění zbrojního průkazu je opatřením *sui generis* mající dočasný a preventivní charakter z důvodu ochrany veřejné bezpečnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009 č. j. 5 As 14/2009 - 42), je nutné dospět k závěru, že podmínky pro jeho aplikaci nemohou být stejné jako v případě odnětí zbrojního průkazu z důvodu pozbytí bezúhonnosti dle § 22 odst. 1 zákona o zbraních, byť zajištění zbrojního průkazu a odnětí zbrojního průkazu na sebe často mohou navazovat. Pokud by tedy bylo v případě rozhodování o zajištění zbrojního průkazu vykládáno ustanovení § 22 odst. 1 zákona o zbraních doslovně, jak fakticky požaduje stěžovatel, nemohly by správní orgány nikdy vydat rozhodnutí o zajištění zbrojního průkazu, neboť by rovnou zkoumaly splnění podmínek pro jeho odnětí. Výklad ustanovení zákona o zbraních ohledně zajištění zbrojního průkazu, který zastává stěžovatel, by vedl k nežádoucímu důsledku v podobě nemožnosti použití takového institutu, což je nutné odmítnout, a to především s ohledem na předmět regulace zákona o zbraních, preventivní charakter tohoto opatření a hrozbu, kterou určití držitelé zbrojních průkazů mohou představovat; u některých osob totiž není možné vyčkávat až do vydání pravomocného odsuzujícího rozsudku pro protiprávní jednání, z jehož spáchání je tato osoba podezřelá, jelikož tím by mohl být zmařen účel regulace držení zbraní v České republice.“

[31] Nejvyšší správní soud je toho názoru, že ke stejnému závěru je nutno dospět i v nyní posuzovaném případě, a neshledal důvody se od něj odchýlit. Nebylo zde rozhodováno o pozbytí (odnětí) povolení nosit zbraň, resp. odnětí zbrojního průkazu, ale o zajištění zbrojního průkazu; institut zajištění má pouze dočasný a preventivní charakter; dochází jím pouze k omezení práva na nabytí vlastnictví, držení nebo nošení zbraní a střeliva. Naplnění skutkové podstaty trestných činů, které jsou stěžovateli kladeny za vinu,

pokračování

musí posoudit orgán činný v trestním řízení. Správní orgány vycházely toliko z obsahu usnesení o zahájení trestního stíhání stěžovatele a z popisu skutkového stavu věci tak, jak je v tomto usnesení uveden. Z těchto skutečností pak správní orgány dovodily úvahy vedoucí k zahájení řízení o zajištění zbrojního průkazu.

[32] Důvodnost rozhodnutí o zajištění zbrojního průkazu stěžovatele shledaly správní orgány s ohledem na nebezpečnost jeho jednání. Na adrese stěžovatele bylo v průběhu domovní prohlídky nalezeno a zajištěno velké množství zbraní, které nebyly zapsány v centrálním registru zbraní a neměly vystaveny průkazy zbraní, byla nalezena také munice a výbušniny, které nejsou schváleny pro komerční prodej a které fyzická osoba nesmí držet. Jednalo se o zbraně hromadně výbušné a jejich součástky – zbraně kategorie A, na které neměl stěžovatel vydanou výjimku; zbraně kategorie B, na které nebylo vydáno povolení je vlastnit, držet a nosit; a zbraně kategorie C, žádná z nich nebyla zaregistrovaná. Současně bylo přihlédnuto k tomu, že k naplnění trestných činů stěžovatele mohlo dojít jako osoby obchodující s vojenským materiálem, neboť podle spisového materiálu Národní centrály proti organizovanému zločinu měl stěžovatel uskutečňovat obchody s Ministerstvem obranného průmyslu Ázerbajdžánské republiky, kdy předmětem obchodů byl vojenský materiál bez licence a předměty obchodu (konstrukční dokumentace, know-how, stroje a strojní zařízení, stavební části, potrubí a rozvody, chemická a balistická laboratoř) byly vyváženy z České republiky skrytě, aby se o jejich vývozech nedozvěděla celní správa, která by mohla odhalit konečného uživatele a zboží posoudit jako vojenský materiál ve smyslu vyhlášky č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem.

[33] Správní orgány zohlednily, že přechovávání tak velkého množství neregistrovaných zbraní a zbraní zakázaných je závažný trestný čin, kdy s nimi může být páchána násilná trestná činnost nebo mohou být vyváženy do třetích zemí a dostávat se do nepovolaných rukou. Správní orgán I. stupně není oprávněn zkoumat věcnou správnost ani zákonnost usnesení o zahájení trestního stíhání stěžovatele, ale v režimu § 57 odst. 1 zákona o zbraních vyhodnocuje situace, které by mohly nastat a při kterých by mohlo dojít k případnému zneužití zbrojního průkazu, a tím i zbraně (str. 9 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Žalovaný připomněl, že stěžovatel jako jednatel a zbrojír společnosti obchodující s vojenským materiálem, by se měl vyvarovat takového jednání, které může mít za následek to, že proti němu bude zahájeno trestní stíhání pro skutky v souvislosti se zbraněmi.

[34] Lze tak uzavřít, že stěžovatel jednal v rozporu se zájmem společnosti na bezpečné manipulaci se zbraněmi, střelivem a výbušninami a svým jednáním se významně odchýlil od jednání všeobecně požadovaného. Správní orgány tyto úvahy promítly do odůvodnění svých rozhodnutí, která tak byla vydána v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s městským soudem, že v tomto směru nelze dovodit formální přístup správních orgánů.

[35] Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že zákon o zbraních svou dikcí (*příslušný útvar policie může rozhodnout*) zakládá prostor správního orgánu k provedení správního uvážení. Pojmovým znakem správního uvážení nejsou konkrétní zákonem vyjmenované okolnosti, které má správní orgán při rozhodování zvažovat. Naopak, je poměrně časté, že zákon

nechává na správním orgánu, aby sám našel a pojmenoval okolnosti, které v dané věci považoval za rozhodné. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se k otázce správního uvážení vyjádřil ve svém usnesení ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011 - 154, č. 3073/2014 Sb. NSS, takto: *„Pojem správního uvážení není v doktríně jednoznačně definován, v obecné rovině však o něm lze hovořit všude tam, kde zákon poskytuje správnímu orgánu ve stanovených hranicích určitý volný prostor k rozhodnutí. Tento prostor, v němž s existencí určitého skutkového stavu není jednoznačně spojen jediný právní následek a zákonodárce dává správnímu orgánu možnost zvolit po zvážení daných okolností jedno z více řešení předvídaných právní normou, bývá typicky vymezen formulací ‚správní orgán může‘, ‚lze‘ apod.“* Jaká kritéria pro své rozhodnutí správní orgán zvolí, je věcí správního orgánu a soudy pak již do jejich obsahu nezasahují; správní orgán je však povinen výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil; právě to pak umožní i případný soudní přezkum (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2012, č. j. 1 Afs 78/2011 - 184).

[36] Správní orgán musí vycházet z usnesení o zahájení trestního stíhání, aby zjistil, zda je splněna jedna z podmínek zahájení správního řízení a dále je povinen vyhodnotit skutečnosti, vedoucí k samotnému zajištění průkazu. Posuzovaná rozhodnutí správních orgánů jsou v tomto směru přezkoumatelná, neboť správní uvážení obou policejních orgánů bylo založeno na obsahu tohoto usnesení, ze kterého byla dovozena závažnost jednání stěžovatele a rovněž úvaha o nebezpečnosti takového jednání pro společnost. Správní orgány shledaly, že v daném případě je namíste upřednostnit zájem společnosti na ochraně bezpečnosti před zájmem stěžovatele jako držitele zbrojního průkazu.

[37] Nejvyšší správní soud s ohledem na obsah kasační stížnosti nemohl přehlédnout, že stěžovatel především žádá, aby soud ve svém rozhodnutí dal za pravdu jeho právnímu náhledu na výklad příslušných zákonných ustanovení, což stěžovatel vnímá jako principiální záležitost. K námitkám stěžovatele, že žalovaný na věc nesprávně použil správní uvážení, protože § 57 zákona o zbraních stanoví „možnost“ vydat rozhodnutí o zajištění, nikoli povinnost takto konat, musí Nejvyšší správní soud uvést, že možnosti soudního přezkumu správní úvahy jsou podle § 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s. omezené pouze na případy jejího překročení nebo zneužití. Podle závěru Nejvyššího správního soudu se však o takový případ v posuzované věci nejedná.

[38] Ke zbývajícím kasačním námitkám jako celku Nejvyšší správní soud uvádí, že v zásadě představují prosté popírání závěrů žalovaného a městského soudu a nepřinášejí žádnou otázku, která již nebyla v předchozím řízení přesvědčivě zodpovězena a uzavřena.

[39] Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, pro který by měl rozsudek městského soudu zrušit. Městský soud se věcí stěžovatele řádně zabýval, přezkoumatelným způsobem se vypořádal s relevantními žalobními námitkami, přitom nikterak nevybočil ze zákona ani z judikatury Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost proto ze shora uvedených důvodů podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[40] O nákladech řízení kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.; žalovanému, kterému by podle pravidla úspěchu náhrada nákladů náležela, v rámci řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení:

pokračování

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 21. září 2021

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu